

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002983

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ворожбіт-Горбатюк Вікторія Вікторівна

2. Viktoriia V. Vorozhbit-Horbatiuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081

Дата захисту: 20-08-2025

Спеціальність за освітою: психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10146

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.83

Тема дисертації:

1. Кримінологічний вимір використання пробаційних програм щодо запобігання кримінальним правопорушенням

2. Criminological dimension of the use of probation programs to prevent criminal offenses

Реферат:

1. Дисертація є одним із перших в Україні кримінологічних досліджень використання пробаційних програм щодо запобігання кримінальних правопорушень повнолітніми суб'єктами пробації. Доцільність цієї наукової розвідки зумовлена наявними об'єктивними суперечностями між сформованим досвідом розроблення і реалізації пробаційних програм на основі імплементації світового досвіду і об'єктивною потребою опори у змістовій частині таких програм на національний, культуровідповідний контент, узгодження з чинними нормативними документами щодо формування громадянської ідентичності у заходах і засобах запобігання злочинності. У дисертації вперше конкретизовано поняття кримінологічного виміру пробаційної програми: процес і результат аналізу та оцінки будь-якої пробаційної програми з позицій кримінологічної науки. Кримінологічний вимір визначає: а) доцільність використання пробаційних програм для запобігання

злочинності у суспільстві в цілому; б) роль таких програм у ресоціалізації і виправленні правопорушників; в) засоби для виявлення і вирішення криміногенних потреб та усунення інших детермінант злочинності. Кримінологічний вимір забезпечує наукове обґрунтування методик соціально-виховного і корекційного впливу, аналізу результатів проходження, показників забезпечення ефективності пробаційних програм. Відповідно до системного підходу надано характеристики кримінологічного виміру п'яти пробаційних програм для повнолітніх суб'єктів пробації. Установлено, що кримінологічний вимір цих програм у їх цілях і завданнях є не чітким, розпорошеним. Запропоновано планування заходів запобігання кримінальним правопорушенням здійснювати через диверсифікацію методичного забезпечення. Альтернативою робочим зошитам мають стати технологічні елементи (хендбуки – короткі покрокові інструкції чи алгоритми дій в різних життєвих ситуаціях, дорожня карта, пам'ятка тощо), практика драми, творчої і фільмотерапії. Також для запобігання кримінальним правопорушенням слід забезпечити систематичний моніторинг якості, результативності соціологічного супроводу працевлаштування і рівня задоволеності суб'єкта пробації своєю професійною діяльністю. Важливо накопичувати патерни регіональних рекомендацій і посібників для вирішення некриміногенних потреб суб'єктів пробації (наприклад, рівні діагностики і способи стабілізації самооцінки і дистресу, стану здоров'я, здатності проживати травми, горе, втрати). За результатами емпіричного вивчення готовності кураторів реалізовувати кримінологічний вимір пробаційних програм обґрунтовано напрями неперервної професійної освіти та підвищення кваліфікації кураторів: психологічний супровід повнолітнього суб'єкта пробації, пробаційна дидактика і культуровідповідна соціально-виховна робота (яка узгоджується із соціокультурними, економічними, історичними, географічними характеристиками процесів соціалізації повнолітнього суб'єкта пробації, його індивідуальними і ментальними особистісними характеристиками, рівнем освіченості і ставлення до праці, родинною ідентичністю); цифрова компетентність для доцільного використання цифрових технологій і сервісів із системами штучного інтелекту у роботі з повнолітніми суб'єктами пробації. Об'єднувальною ідеєю цих напрямів визначено розроблення і реалізація стратегій ефективності підвищення кваліфікації кураторів пробаційних програм з опорою на міжвідомчу і трансгалузеву співпрацю, практично-зорієнтоване ротаційне навчання. Досягнення успіху в індивідуальному запобіганні кримінальним правопорушенням передбачає аутсорсинг предметної взаємодії із вузько-спеціалізованими фахівцями для формування необхідних загальних (життєвих) компетентностей. Стратегічну значущість має національно спрямований методичний контент та культуровідповідна імплементація світового досвіду з метою євроатлантичної інтеграції України.

2. The thesis is one of the first criminological studies in Ukraine of the use of probation programs to prevent criminal offenses by adult probationers. The expediency of this scientific research is due to the existing objective contradictions between the existing experience of developing and implementing probation programs based on the implementation of international experience and the objective need to rely on national, culturally appropriate content in the content of such programs, and to harmonize them with current regulatory documents on the development of civic identity in crime prevention measures and means. This thesis is the first to specify the concept of the criminological dimension of a probation program: the process and result of analyzing and evaluating any probation program from the standpoint of criminological science. The criminological dimension determines: a) the feasibility of using probation programs to prevent crime in society as a whole; b) the role of such programs in the resocialization and correction of offenders; c) means for identifying and addressing criminogenic needs and eliminating other determinants of crime. The criminological dimension provides scientific substantiation of the methods of social and educational and correctional influence, analysis of the results of probation, and indicators of the effectiveness of probation programs. In accordance with the systematic approach, the article describes the criminological dimension of five probation programs for adult probationers. The author establishes that the criminological dimension of these programs in their goals and objectives is not clear and scattered. The author suggests that planning of criminal offense prevention measures should be carried out through diversification of methodological support. An alternative to workbooks should be technological elements (handbooks - short step-by-step instructions or algorithms for actions in different life situations, roadmap, memo, etc.), drama, creative and film therapy. In addition, to prevent criminal offenses, systematic monitoring of the

quality and effectiveness of sociological support for employment and the level of satisfaction of the probationer with his or her professional activity should be ensured. It is important to accumulate patterns of regional recommendations and guidelines to address the non-criminal needs of probationers (e.g., levels of diagnosis and ways to stabilize self-esteem and distress, health status, ability to cope with trauma, grief, loss). Based on the results of an empirical study of the curators' readiness to implement the criminological dimension of probation programs, the author substantiates the following areas of continuing professional education and advanced training of curators: psychological support of an adult probationer, probation didactics and culturally appropriate social and educational work (which is consistent with the socio-cultural, economic, historical, geographical characteristics of the processes of socialization of an adult probationer, his/her individual and mental personal characteristics). The unifying idea of these areas is the development and implementation of strategies for effective professional development of probation program supervisors based on interagency and cross-sectoral cooperation, practice-oriented rotational training. Achieving success in individual prevention of criminal offenses involves outsourcing subject matter interaction with highly specialized specialists to develop the necessary general (life) competencies. The nationally oriented methodological content and culturally appropriate implementation of international experience for the purpose of Ukraine's Euro-Atlantic integration are of strategic importance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Використання цифрових технологій у роботі з повнолітніми суб'єктами пробації з формування критичного мислення. Юридичний науковий електронний журнал, № 1, 2024. С. 492–494. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/115>
- 2. Ворожбіт-Горбатюк, В. В. Євроінтеграційний концепт організації впливу на суб'єктів пробації в Україні. Збірник наукових праць ХНПУ імені Г. С. Сковороди "Право", № 39, 2024. С. 177–183. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/law/article/view/14449>.
<https://doi.org/10.34142/23121661.2024.39.21>
- 3. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Гуманістичні концепти пробаційних програм у вирішенні завдань запобігання кримінальним правопорушенням. Питання боротьби зі злочинністю, № 47, 2024. С. 168–176. DOI: 10.31359/2079-6242-2024-47-168 URL: <http://pbz.nlu.edu.ua/article/view/310778>
- 4. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Кримінально-виконавча ідея пробаційного нагляду. Вісник асоціації кримінального права України., т.2 №22, 2024. С. 386–404. <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2024.22.314982>
- 5. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Пробаційні програми в реалізації прав людини. Юридична освіта – майбутній капітал України : матеріали круглого столу присвяченого Дню працівника освіти (м. Харків, 29 вересня 2023 року). С. 6–9. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/396d9123-4b08-41fb-8a42-1a3260ef80d2/content>
- 6. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Соціально-виховний аспект пробаційного нагляду у контексті реалізації прав людини. Права та основоположні свободи людини у контексті євроінтеграції України : матеріали круглого столу присвяченого Дню юриста. (м. Харків, 4 жовтня 2023 року). С.10–12. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/13148>

- 7. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Потенціал теорії ортобіозу у контексті змісту пробаційної програми «зміна прокримінального мислення» для повнолітніх суб'єктів пробації. Сучасні виклики в системі охорони здоров'я України : матеріали VII Медико-правового форуму (м. Харків, 15 грудня 2023 року). С.19–24. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2024/08/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_-7-%D0%9C%D0%95%D0%94-%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%A3%D0%9C_2023_%D0%9D%D0%94%D0%86-%D0%92%D0%9F%D0%97.pdf
- 8. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Катамнестичний підхід в кримінологічному вивченні пробаційних програм. Трансформація правової системи України: виклики сучасності: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Київ, 21 лютого 2024 р.) За заг. ред. Горінова П. В., Москаленка С. І., Сухицької Н. В. Київ : УДУ ім. М. Драгоманова, 2024. С. 81–84. URL: https://drive.google.com/file/d/12z-u_4nE_N_YkvDjaZ_N6oAnuU5rQ5nl/view?usp=sharing
- 9. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Арт-терапія для формування навичок критичного мислення у змісті програми «Зміна прокримінального мислення» для повнолітніх суб'єктів пробації. Актуальні проблеми правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану : тези II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 14 березня 2024 року). С. 241–245. URL: <https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/1874/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%>
- 10. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Ризик-орієнтований підхід в розробленні і реалізації пробаційних програм. VI Міжнародна науково-практична конференція Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 95-річчю від дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О. І., (м. Ломжа – Харків, 29 березня 2024 року. Наукова редакція: А. Енглер-Якуб'як, О. Коваленко, П. Якуб'як. Ломжа : Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща; Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна. Видавництво: MANS w Łomży – Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди , 2024. С. 460–462. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11065711>
- 11. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Актуальність кримінологічного дискурсу використання пробаційних програм для запобігання кримінально-правових порушень. Злочинність і протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 19 квіт. 2024 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. Вінниця : ХНУВС, 2024. С. 237–241. <http://doi.org/10.5281/zenodo.10997257>
- 12. Ворожбіт-Горбатюк В.В. Методична допомога кураторам пробаційних програм щодо використання технології наративних практик. Стратегії суспільної безпеки і пробація: світові стандарти і національні цінності : дайджест стенд. доп. за результатами II всеукр. наук.-практ. заходу у формі круглого столу, 4 квіт. 2024 р., м. Харків : електрон. наук. вид. Уклад.: В. Пивоваров, В. Ворожбіт-Горбатюк ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України, Від. дослідж. проблем кримін.-виконав. права. Харків : Право, 2024. С. 18. DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178411527>

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голіна Володимир Васильович
2. Volodimir V. Golina

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9166-3472

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шинкарьов Юрій Вікторович
2. Yurii V. Shynkarov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?user=qcdHEG8AAAAJ&hl=uk>
orcid.org/0000-0003-1173-7975

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карелін Владислав Володимирович
2. Vladyslav V. Karelin

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 22994521

Місцезнаходження: вул. Ломоносова, буд. 81, Київ, 03189, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калініна Аліна Владиславівна

2. Alina V. Kalinina

Кваліфікація: к.ю.н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8015-0807

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колодяжний Максим Геннадійович

2. Maksim G. Kolodiazhnyi

Кваліфікація: к. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2149-9165

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пашенко Олександр Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пашенко Олександр Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Калініна Аліна Владиславівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна